

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	2
II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE.....	3
III. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE.....	3
IV. NAJWAŻNIEJSZE CELE ORAZ ZADANIA WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI.....	5
Nadrzędny cel	5
Cele szczegółowe.....	5
Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły.....	5
Podstawa aksjologiczna programu wychowawczo profilaktycznego szkoły.....	6
Związek warstw rozwojowych ze strukturami wartości.....	7
V. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY.....	8
VI. WIZERUNEK WYCHOWAWCY	9
VII. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY:.....	9
Rodzice:.....	9
Wychowawcy klas oraz pedagog szkolny.....	10
Nauczyciele.....	11
Uczniowie, Samorząd Uczniowski.....	11
VIII. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI.....	12
Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III.....	15
Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV–VIII.....	19
IX. EWALUACJA PROGRAMU.....	28

I. WPROWADZENIE

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe).

Program wychowawczo- profilaktyczny naszej szkoły oparty jest na koncepcji wychowania jako wspierania ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Program ten ma na celu nie tylko wsparcie uczniów w prawidłowym rozwoju, ale także zapobieganie zachowaniom problemowym. Działania naszego programu w systemowy sposób angażować będą wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne (kadrę pedagogiczną, pracowników administracji i obsługę szkoły) w obszarach wychowawczo- profilaktycznych.

Podstawowym celem działalności wychowawczej szkoły jest wychowanie jako proces, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka. Jest to zadanie mające charakter integralny: dotyczy zarówno rodziny jak i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania. Integralność ta powinna docierać do wszystkich stron osobowych, by rozwijać w wychowankach zdolność do integracji myśli, czynów, słów, dawać pełną wizję świata i osoby ludzkiej. Mając na uwadze powyższe zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości. Działania podejmowane przez szkołę w procesie wychowawczo- profilaktycznym związane są z poznawaniem przez uczniów miejsc ważnych dla pamięci narodowej, z wykorzystaniem różnych form upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, a także obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowaniem symboli państwowych. Kierowane są one do uczniów. Treści i działania profilaktyczne natomiast dostosowane są do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej. Te z kolei skierowane są do całej społeczności szkolnej: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest zintegrowany ze Statutem Szkolnym, wynika z założeń koncepcji pracy szkoły opracowanej na lata 2017/2022. Program powstał na bazie diagnozy środowiska szkolnego. Diagnoza została dokonana w formie ankiety kierowanej do uczniów i rodziców oraz rozmów diagnozujących z nauczycielami dotyczących zapotrzebowania na tematykę i działania wychowawcze i profilaktyczne na rok szkolny 2017/18.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Założenia dotyczące oddziaływań wychowawczo- -profilaktycznych w szkole:

- kształtowanie kompetencji międzykulturowych,
- przygotowanie uczniów do funkcjonowania w zmieniającej się rzeczywistości,
- uczenie dzieci samodzielności, twórczego myślenia i działania, skutecznego komunikowania się, współdziałania w zespole, a także motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań, dyskusowania na interesujące ich tematy, wymieniania się własnymi doświadczeniami z innymi, wyszukiwania potrzebnych im informacji, porządkowania ich oraz rozwiązywania problemów,
- kształtowanie rozwoju osobowego i społecznego dzieci i młodzieży, zdrowia fizycznego i psychicznego staje się jednym z czynników umożliwiających rozwój wytrwałości w realizacji stawianych sobie celów,
- zachęcanie uczniów do uznania uczenia się za czynność nagradzającą, umożliwiającą samorealizację, dostarczającą osobistej satysfakcji i wzbogacającą ich życie,
- kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich poprzez propagowanie idei wolontariatu.

III. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. (art. 48, 53, 54, 70, 72)
- Ustawa o systemie oświaty.
- Statut szkoły z regulaminami.
- Karta Nauczyciela (art.6)
- Konwencja o Prawach Dziecka.
- Europejska Karta Praw Człowieka.
- Rozporządzenie MENiS z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013 poz. 532).
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r. Nr 4, poz. 17).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. (w sprawie szczegółowych form

działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem).

- Ustawę o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19.08.1994 r.
- Ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jednolity: Dz.U. Nr 10. z 1996 r., poz. 55 z późniejszymi zmianami: 1997r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770; 1999 r. Nr 96, poz.1107; 2003 r. Nr 229, poz. 2274).
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z dnia 20 września 2005 r.
- Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii Dz.U. Nr179, poz.1485 z dnia 29 lipca 2005 r. (z późniejszymi zmianami).
- Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz.1231; Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473).
- Ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r. Nr 4, poz. 17).
- Wzmocnienie wychowawczej roli szkoły art. 4 ust. pkt 24 oraz art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
- Uchwalanie programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły lub placówki jako kompetencja rady rodziców, którą realizuje w porozumieniu z radą pedagogiczną (art. 84 ust. 1 – 3 oraz ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Prawo Oświatowe oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej)

IV. NAJWAŻNIEJSZE CELE ORAZ ZADANIA WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Nadrzędny cel

- Integralny rozwój i osiągnięcie przez wychowanka pełni człowieczeństwa

Cele szczegółowe

- Przygotowanie wychowanka do znalezienia własnego miejsca w społeczeństwie.
- Czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym funkcjonowaniem ucznia w społeczności szkolnej.
- Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele),
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób,
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość,

Realizując zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoła kładzie szczególny nacisk na:

- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, poprzez udział w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym
- prawidłową relację nauczyciela z uczniami „Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia” (art. 5 Ustawy Prawo oświatowe),
- kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wyrabianie nawyków higienicznych,

uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się oraz uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki,

- wzmocnienie bezpieczeństwa uczniów poprzez współpracę z Państwową Strażą Pożarną oraz jednostkami innych służb w ramach działań podnoszących bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – w tym ochrony przeciwpożarowej,
- wzmocnienie bezpieczeństwa uczniów związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych;

Podstawa aksjologiczna programu wychowawczo profilaktycznego szkoły

Istotnym aspektem programu wychowawczo – profilaktycznego naszej Szkoły jest opieranie się na koncepcji wartości, które służą integralnemu rozwojowi i wychowaniu ucznia. Zadaniem edukacyjnym szkoły jest wspomaganie uczniów w poznawaniu tych wartości oraz w ich urzeczywistnianiu, a więc nabywaniu przez nich takich ustosunkowań, które stawać się będą cechą ich osobowości.

- Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły wyodrębnia trzy podstawowe struktury aksjologiczne:
- Pierwszą strukturę tworzą zespół wartości opisujący osobę: godność, wolność, rozumność – mądrość, odpowiedzialność, zdolność do miłości i zdolność do transcendencji.
- Drugą strukturę tworzą wartości związane z poszczególnymi „warstwami rozwojowymi” człowieka tj. warstwa biologiczna, psychiczna, socjologiczna, kulturowa, światopoglądowa.
- Trzecia struktura ma charakter tożsamościowy. Zespół tych wartości tkwi w kulturze społeczności lokalnej i narodowej.
- Szczególna uwaga zwrócona jest na drugą strukturę aksjologiczną. Z każdą z wymienionych w niej warstw w naturalny sposób łączą się zintegrowane z nią określone wartości, w świat których szkoła ma za zadanie wprowadzić uczniów.

Związek warstw rozwojowych ze strukturami wartości

1. Z warstwą biologiczną związane są trzy grupy wartości:
 1. wartości witalne: zdrowie, pokarm, powietrze, ruch, wypoczynek, wartości geograficzno-klimatyczne;
 2. wartości materialne: wszystkie dobra materialne ułatwiające życie, zapewniające egzystencję, pieniądze, mieszkanie, środki lokomocji, sprzęt techniczny, uczenie się dla wiedzy;
 3. wartości hedonistyczne: wolność, zabawa.
2. Z warstwą psychologiczną integralnie związane są wartości poznawcze, tj. wiedza, nauka, mądrość, odkrywczność, twórczość.

Zadaniem szkoły jest wykształcenie u ucznia pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.

3. Z warstwą socjologiczną związane są trzy grupy wartości:
 1. wartości moralne, tj. prawość, wierność, poczucie odpowiedzialności, poszanowanie prawdy, dobroć.
 2. wartości osobowe – życia codziennego, tj. zdrowie, rodzina, szczęście rodzinne, dom, wspólnota, sumienność, uczciwość, honor, odpowiedzialność, posłuszeństwo, opanowanie, cierpliwość, odwaga, koleżeństwo, czystość, samodzielność, umiejętność bycia sobą, lojalność, wytrwałość, prawdomówność, praca, pracowitość, łagodność, ufność, uprzejmość, udzielanie pomocy innym ludziom, punktualność, systematyczność, dyskrecja, szczerłość, stałość przekonań, szacunek, poszanowanie życia.
 3. wartości społeczne – podstawowe, stanowiące fundament porozumienia i działania społecznego, tj. Ojczyzna, naród, Kościół, patriotyzm, niepodległość, praworządność, tradycja narodowa, prawa człowieka, godność człowieka, wolność, pokój, tolerancja, sprawiedliwość, równość społeczna, zabezpieczenie społeczne, demokracja, solidarność.

Wprowadzając uczniów w świat wartości moralnych, osobowych i społecznych szkoła kształtuje w nich umiejętność komunikacji i integracji społecznej, porozumienia, współpracy i współdziałania dla dobra wspólnego.

4. Warstwa kulturotwórcza związana jest z:

1. wartościami zawartymi w wytworach kultury wyższej: sztuce, poezji, muzyce, plastyce,
2. wartościami określającymi kulturę narodu, zawierających się w tradycjach narodowych, pamięci historycznej oraz kulturze ludowej.

Urzeczywistniając wartości kulturowe szkoła sytuuje młodego człowieka na określonej pozycji społecznej, wyznacza miejsce w grupie rówieśniczej, społeczności szkolnej, lokalnej.

Warstwa światopoglądowa związana jest z wartościami osobowymi – ostatecznymi: szczęście, wiara, zbawienie, nadanie życiu sensu, życie rodzinne, szczęście osobiste, szczęśliwa miłość, miłość bliźniego, likwidacja nędzy i głodu na świecie, braterstwo między narodami, praca dla społeczeństwa, dobrobyt.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent naszej szkoły to obywatel Europy XXI wieku, który:

- w swoim postępowaniu dąży do prawdy,
- zna historię, kulturę i tradycje swojego regionu i narodu,
- jest tolerancyjny, aktywny, obowiązkowy, ciekawy świata, dba o środowisko naturalne, uczciwy i prawy, kulturalny, obowiązkowy, samodzielny, promujący zdrowy styl życia, dba o bezpieczeństwo swoje i innych, świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych,
- posługuje się sprawnie dwoma językami obcymi,
- wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne,
- wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury
- potrafi rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole,
- jest życzliwie nastawiony do świata i ludzi,
- myśli twórczo,

- jest altruistą,
- porozumiewa się skutecznie, dokonuje właściwych wyborów,
- potrafi się uczyć, doskonalić, planować i organizować swoją pracę.

Sylwetka absolwenta została opracowana w oparciu o wyniki rozmów z członkami społeczności szkolnej, w szczególności z rodzicami, uczniami oraz nauczycielami. Wskazówki przekazali również inni pracownicy szkoły a także osoby ze szkołą współpracujące.

VI. WIZERUNEK WYCHOWAWCY

Wychowawca grupy wychowawczej jest: przyjazny, opiekuńczy, wyrozumiały, profesjonalny, serdeczny, życzliwy, szczerzy, godny zaufania, tolerancyjny, pomocny, uczciwy, lojalny, zainteresowany problemami uczniów, stosujący umiejętnie wiedzę pedagogiczno-psychologiczną w oddziaływaniu na wychowanka, zintegrowany z klasą, współodpowiedzialny za sprawy klasy, konkretny,

VII. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu, monitorują aktywność dziecka na portalach

społecznościowych);

Wychowawcy klas oraz pedagog szkolny

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie i na terenie całej szkoły;
- wspierają rozwoju uczniów i usamodzielniania się;
- prowadzą dokumentacji nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno- pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku nauki / obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski

- przestrzegają regulaminu szkoły;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;

- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);

VIII. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

Oprócz zadań wychowawczo-profilaktycznych szkoły określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (w tym zagadnienia omawiane na zajęciach z wychowawcą oraz zadania wychowawcze realizowane na zajęciach przedmiotowych) takich jak:

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele),
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób,
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość,

Szkoła kładzie szczególny nacisk na:

- potrzebę kształtowania u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- prawidłową relację nauczyciela z uczniami „Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem

uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia” (art. 5 Ustawy Prawo oświatowe),

- kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wyrabianie nawyków higienicznych, uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się oraz uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki,
- wzmocnienie bezpieczeństwa uczniów poprzez współpracę z Państwową Strażą Pożarną oraz jednostkami innych służb w ramach działań podnoszących bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – w tym ochrony przeciwpożarowej,
- wzmocnienie bezpieczeństwa uczniów związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych;

Proces wychowania ku wartościom obejmuje po stronie nauczyciela następujące etapy:

- poznanie przez wychowawcę spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych przez wychowanków;
- wspomaganie wychowanków w poznawaniu wartości i kształtowaniu umiejętności wnikania w istotę wartości, ich znaczenia w życiu człowieka oraz w wartościowaniu rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
- wspomaganie wychowanków w akceptacji świata wartości;
- motywowanie wychowanków do wolnego wyboru właściwych wartości;
- wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych;
- wspomaganie wychowanków w dokonywaniu samooceny w aspekcie urzeczywistnianych wartości;
- inspirowanie wychowanków do działań animacyjnych w środowisku społecznym w celu budowania świata wartości w coraz szerszych kręgach społecznych;
- wspomaganie wychowanków w działaniach animacyjnych i ich wartościowaniu.

Po stronie ucznia etapy procesu wychowania przedstawiają się następująco:

- uświadomienie sobie spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych w swoim życiu;
- poznanie istoty wartości, ich kategorii oraz znaczenia w życiu człowieka – wzrost wiedzy o fenomenie wartości – oraz nabywanie umiejętności wartościowania rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
- akceptacja świata wartości;

- rozwijanie w sobie potrzeby wyboru wartości i umiejętności kształtowania właściwej hierarchii;
- urzeczywistnianie we własnym postępowaniu właściwych struktur hierarchicznych;
- trafne wartościowanie siebie w aspekcie urzeczywistniania wartości;
- potrzeba działań animacyjnych w środowisku społecznym na rzecz urzeczywistniania wartości; przekonanie o słuszności tych działań, gotowość do ich podjęcia;
- zaangażowanie w podejmowanie działań animacyjnych oraz wartościowanie ich efektów.

Istotną funkcję w wychowaniu ku wartościom pełnią metody, formy i sytuacje wychowawcze. Do podstawowych metod należą: dyskusja, praca z tekstem, którego treścią są wartości i świadectwo ich realizowania przez młodych ludzi, analiza biografii osób godnych naśladowania; nadto – kontemplacja, konkursy poetyckie, literackie, plastyczne, sesje popularnonaukowe o tematyce aksjologicznej, projekty aksjologiczne; a także gazetki szkolne.

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z

	<p>innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania

	<p>dyskryminacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, uświadamianie

	<p>pozytywnych i negatywnych stron portali społecznościowych, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów;</p> <ul style="list-style-type: none">• przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi• i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;• przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;• kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.
--	---

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV–VIII

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria</p>

	<p>oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>	<p>niedoskonałości.</p>	<p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<p>ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.</p>
--	--	-------------------------	---	--	---

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przy- należności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Kształtowanie otwartości na</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby</p>

	<p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>		<p>ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>
--	---	---	---	--	--

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	<p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej</p>

			<p>i czynników które na nie wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p>	<p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p>	<p>społeczności.</p>
--	--	--	--	---	----------------------

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. Zwiększanie wiedzy na temat środków	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. Rozwijanie umiejętności	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. Dostarczenie wiedzy z za- kresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. Rozwijanie umiejętności	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań

	<p>uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu.</p>	<p>radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości</p>	<p>reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>
--	--	---	---	--	---

			dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.		
--	--	--	---	--	--

IX. EWALUACJA PROGRAMU

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne, pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli, będą wykorzystywane w procesie cyklicznej oceny sytuacji wychowawczej i skuteczności działań profilaktycznych podejmowanych przez szkołę.

1. Termin przeprowadzenia ewaluacji: II półrocze roku szkolnego (kwiecień – maj).
2. Przedmiot ewaluacji: badanie klimatu szkoły.
3. Narzędzia ewaluacji:
 1. ankiety dla uczniów klas VI - VII, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
 2. technika: „Narysuj i napisz” w klasach I – III,
 3. praca pisemna wykonana na lekcji: „Jak się czuję w mojej klasie?” - dla uczniów klas IV– V.